

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра математичних методів захисту інформації

Звіт
з комп'ютерного практикуму
«Реалізація основних асиметричних криптосистем»
з кредитного модуля
«Сучасні алгебраїчні криптосистеми»
Варіант 2В

Виконала студентка
Групи ФІ-52МН
Остаповець Олеся

Київ 2025

1. Теоретичні відомості

Цифровий підпис – це криптографічний механізм, який забезпечує:

- автентичність – підпис створено власником секретного ключа;
- цілісність – будь-яка зміна повідомлення робить підпис недійсним;
- незаперечність – підписант не може правдоподібно заперечити факт підписання за умови збереження секретного ключа.

На відміну від шифрування, підпис не приховує зміст повідомлення, а підтверджує його походження та незмінність.

ECDSA (Elliptic Curve Digital Signature Algorithm) — алгоритм цифрового підпису на основі еліптичних кривих. Його стійкість базується на складності задачі дискретного логарифмування в групі точок еліптичної кривої. У порівнянні з RSA, ECDSA забезпечує аналогічний рівень безпеки при суттєво менших розмірах ключів наприклад, P-256 часто порівнюють з RSA-3072 за рівнем стійкості.

Генерація ключів:

1. Обирається випадкове число $d \in [1, n - 1]$ – секретний ключ.
2. Обчислюється відкритий ключ $Q = dG$ (точка на кривій)

Формування підпису.

Для повідомлення m :

1. Обчислити $e = H(m)$, – криптографічна хеш-функція (у реалізації використано SHA-256)
2. Згенерувати випадкове одноразове число $k \in [1, n - 1]$ (nonce).
3. Обчислити точку $R = kG$, взяти $r = R_x \bmod n$ (координата x по модулю n). Якщо $r = 0$, вибрать інше k .
4. Обчислити $s = k^{-1}(e + dr) \bmod n$. Якщо $s = 0$, вибрать інше k .
5. Підпис – пара (r, s) .

Значення k має бути випадковим і ніколи не повторюватися. Повторне або передбачуване k може розкрити секретний ключ d .

Перевірка підпису

Для відкритого ключа Q , повідомлення m і підпису (r, s) :

1. Перевірити, що r і s належать $[1, n - 1]$. Якщо ні — підпис недійсний.

2. Обчислити $e = H(m)$.
3. Обчислити $w = s^{-1} \bmod n$.
4. Обчислити $u_1 = ew \bmod n$, $u_2 = rw \bmod n$.
5. Обчислити точку $X = u_1 G + u_2 Q$.
6. Підпис коректний, якщо $r \equiv X_x \bmod n$.

2. Практична частина

Для кожної кривої (P-256, P-384) виконано:

1. Генерацію ключової пари ECDSA (приватний та публічний ключ).
2. Формування підпису для повідомлення: $\text{sig} = \text{Sign}(\text{priv}, \text{SHA256}(\text{msg}))$.
3. Перевірку підпису: $\text{Verify}(\text{pub}, \text{SHA256}(\text{msg}), \text{sig})$.

Результат контрольного прикладу:

- `demo_verify_ok` = True для всіх повідомлень та для обох кривих, тобто підпис коректно перевіряється, реалізація працює правильно.

Негативні тести:

Щоб показати властивість цілісності, виконано два негативні сценарії:

- Змінене повідомлення: інвертувався останній байт повідомлення, перевірка має провалитися.
- Змінений підпис: інвертувався останній біт підпису, перевірка має провалитися.

Отримано:

- `negative_test_modified_message_ok` = False
- `negative_test_modified_signature_ok` = False

для всіх повідомлень та для обох кривих. Це означає, що будь-яка модифікація повідомлення або підпису робить підпис недійсним, і механізм підпису виконує свою функцію контролю цілісності.

Результати вимірювань

Крива	Public key (DER), байт	Private key (DER), байт	Підпис, байт
P-256	91	138	64
P-384	120	185	96

Спостерігається очікуване збільшення розміру підпису та ключів при переході з P-256 на P-384.

Час виконання операцій (мкс/операцію)

Крива	Довжина повідомлення (байт)	Avg sign (μs)	Avg verify (μs)
P-256	2	280.3085	923.1420
P-256	68	299.15095	933.29675
P-256	4096	313.20185	974.3140
P-384	2	670.41615	2321.6169
P-384	68	632.39540	3434.60810
P-384	4096	858.66960	3142.77620

Висновки

У ході виконання лабораторної роботи було реалізовано алгоритм цифрового підпису ECDSA із використанням хеш-функції SHA-256 та еліптичних кривих P-256 і P-384, а також проведено контрольний приклад підпису і перевірки повідомлень різної довжини. Перевірка коректного підпису в усіх випадках завершувалась успішно, а негативні тести зі зміненим повідомленням і зміненим підписом підтвердили забезпечення цілісності та неможливість непомітної модифікації даних. За результатами вимірювань встановлено, що переход з P-256 на P-384 збільшує обчислювальні витрати та розміри вихідних даних: підпис зрос з 64 до 96 байт, а середній час виконання операцій збільшився приблизно у 2.42 разів для підпису (≈ 297.55 мкс $\rightarrow \approx 720.49$ мкс) та у 3.14× для перевірки (≈ 943.58 мкс $\rightarrow \approx 2966.33$ мкс). Таким чином, P-256 є більш продуктивним варіантом для практичного застосування за обмежених ресурсів, тоді як P-384 забезпечує вищий рівень криптографічної стійкості ціною збільшення часу обробки та розмірів ключів/підпису.